

Україна,
01021, м. Київ,
Кловський узвіз, 9/1
тел.: +38(044) 461-2095
www.utg.ua

9/1, Klovskyi Uzviz
Kyiv, 01021,
Ukraine
tel.: +38(044) 461-2095
www.utg.ua

№ _____

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг**

*Про надання пропозицій
до проекту рішення НКРЕКП,
що має ознаки регуляторного акту*

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), 15.12.2022 на офіційному сайті оприлюднено Проект постанови «Про затвердження Порядку здійснення процедури сертифікації оператора газосховищ» (далі – Проект постанови), що має ознаки регуляторного акта.

Акціонерне товариство «Укртрансгаз» (далі – АТ «Укртрансгаз») за результатами ознайомлення з Проектом постанови та керуючись положеннями статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», пунктом 3.2 Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, надає свої зауваження та пропозиції до Проекту постанови за встановленою формою (додаток).

Просимо врахувати зауваження та пропозиції АТ «Укртрансгаз» при проведенні відкритого обговорення даного Проекту постанови.

Додаток: зауваження та пропозиції на 8 арк.

Т.в.о. Генерального директора

Сергій ПЕРЕЛОМА

Додаток до листа АТ «Укртрансгаз»
від _____.12.2022 № _____

**Зауваження та пропозиції до проєкту, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП
«Про затвердження Порядку здійснення процедури сертифікації оператора газосховищ»**

Редакція проєкту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
Порядок здійснення процедури сертифікації оператора газосховищ		
1) наявності відносин власності, постачання природного газу чи інших господарських відносин, визначених Кодексом газосховищ та критеріїв, згідно з якими до певного газосховища застосовується режим договірної доступу або режим регульованого доступу, затвердженим постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2495, та/або пов'язаних із закупівлею товарів/робіт/послуг, необхідних для провадження господарської діяльності із зберігання природного газу (далі – інші господарські відносини), що можуть негативно вплинути на економічні стимули та можливість ОГ закачувати природний газ до газосховища.	1) наявності відносин власності, постачання природного газу чи інших господарських відносин, визначених Кодексом газосховищ та Критеріями , згідно з якими до певного газосховища застосовується режим договірної доступу або режим регульованого доступу, затвердженими постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2495, та/або пов'язаних із закупівлею товарів/робіт/послуг, необхідних для провадження господарської діяльності із зберігання природного газу (далі – інші господарські відносини), що можуть негативно вплинути на економічні стимули та можливість ОГ закачувати природний газ до газосховища.	Необхідне коригування назв нормативно-правових актів: Кодекс газосховищ та Критерії. Зокрема, Критерії, згідно з якими до певного газосховища застосовується режим договірної доступу або режим регульованого доступу, є окремим документом, що також затверджений Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 30.09.2015 № 2495, як і Кодекс газосховищ.
ОГ або власник газосховища, або особа, яка має право володіти, користуватися чи розпоряджатися газосховищем, або будь-яка інша особа, що має вплив на постачання природного газу, не може бути пов'язана відносинами власності (зокрема права власності на	ОГ або власник газосховища, або особа, яка має право володіти, користуватися чи розпоряджатися газосховищем, або будь-яка інша особа, що має вплив на постачання природного газу, не може бути пов'язана відносинами власності (зокрема мати права власності на	Приведення у відповідність до ч. 1 ст. 47-1 Закону України «Про ринок природного газу», доданої Законом України від 13 грудня 2022 року № 2850-ІХ.

<p>корпоративні права в ОГ) та/або контролю, та/або постачання природного газу чи іншими господарськими відносинами з юридичною особою, учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарними власниками якої є громадяни або резиденти держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, або юридичною особою, яка може загрожувати безпеці газопостачання України чи інших держав-членів Енергетичного Співтовариства;</p>	<p>корпоративні права в ОГ) та/або контролю, та/або постачання природного газу чи іншими господарськими відносинами з юридичною особою, учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарними власниками якої є громадяни, або резиденти держави <u>або сама держава, визнана</u> Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, або юридичною особою, яка може загрожувати безпеці газопостачання України чи інших держав-членів Енергетичного Співтовариства;</p>	
<p>3.3.4. Якщо Регулятором буде встановлено, що зниження ризиків для безпеки постачання природного газу не може бути досягнене шляхом вжиття заходів, зазначених в абзаці другому частини другої статті 47¹ Закону, у тому числі й у разі виконання вимоги про передачу власником газосховища або ОГ прав на управління газосховищем, Регулятор разом з рішенням про відмову у сертифікації повинен:</p> <p>а) встановити вимогу до власника газосховища, ОГ, особи, яка має право володіти, користуватися чи розпоряджатися газосховищем, чи до будь-якої особи, яка може поставити під загрозу безпеку постачання природного газу або найважливіші інтереси безпеки Енергетичного Співтовариства чи будь-якої держави-сторони Енергетичного Співтовариства, відчужити свої корпоративні права в ОГ або право власності на газосховище та визначити строк для виконання такої вимоги;</p>	<p>3.3.4. Якщо Регулятором буде встановлено, що зниження ризиків для безпеки постачання природного газу не може бути досягнене шляхом вжиття заходів, зазначених в абзаці другому частини другої статті 47¹ Закону, у тому числі й у разі виконання вимоги про передачу власником газосховища або ОГ прав на управління газосховищем, Регулятор разом з рішенням про відмову у сертифікації повинен:</p> <p>а) встановити вимогу до власника газосховища, ОГ, особи, яка має право володіти, користуватися чи розпоряджатися газосховищем, чи до будь-якої особи, яка може поставити під загрозу безпеку постачання природного газу або найважливіші інтереси безпеки Енергетичного Співтовариства чи будь-якої держави-сторони Енергетичного Співтовариства, відчужити свої корпоративні права в ОГ або право власності на газосховище та визначити строк для виконання такої вимоги;</p>	<p>Приведення у відповідність до ч. 1 ст. 47-1 Закону України «Про ринок природного газу», доданої Законом України від 13 грудня 2022 року № 2850-ІХ.</p>

<p>б) визначити тимчасові обов'язкові заходи (у разі необхідності) для гарантованого обмеження можливості особи, зазначеної у пункті 1 частини четвертої статті 47¹ Закону, використовувати будь-який контроль чи право щодо власника газосховища чи газосховища до моменту відчуження корпоративних прав або припинення права власності.</p> <p><i>(положення відсутні)</i></p>	<p>б) визначити тимчасові обов'язкові заходи (у разі необхідності) для гарантованого обмеження можливості особи, зазначеної у пункті 1 частини четвертої статті 47¹ Закону, використовувати будь-який контроль чи право щодо власника газосховища чи газосховища до моменту відчуження корпоративних прав або припинення права власності.</p> <p><u>3) визначити необхідні компенсаційні заходи відповідно до законодавства України, пов'язані із встановленням обмежень, зазначених у пунктах а) або б) цього пункту.</u></p>	
<p>3.5. Регулятор протягом п'яти робочих днів доводить до відома Секретаріату Енергетичного Співтовариства про попереднє рішення разом з документами та інформацією, що стосується прийнятого рішення із зазначенням про наявність у цих документах конфіденційної інформації та/або комерційної таємниці відповідно до вимог глави 6 цього Порядку.</p>	<p>3.5. Регулятор протягом п'яти робочих днів доводить до відома Секретаріату Енергетичного Співтовариства про попереднє рішення разом з документами та інформацією, що стосується прийнятого рішення із зазначенням про наявність у цих документах конфіденційної інформації та/або комерційної таємниці відповідно до вимог <u>глави 5</u> цього Порядку.</p>	<p>У проекті глава 5 регулює ці питання, тому необхідно зазначити правильне посилання.</p>
<p>4.3. ОГ зобов'язаний повідомляти Регулятора про настання/виникнення обставин, що можуть призвести до виникнення ризику для безпеки постачання природного газу, визначених Законом, в Україні чи в межах Енергетичного Співтовариства або можуть негативно вплинути на економічні стимули та можливість ОГ закачувати природний газ до газосховища, протягом десяти робочих днів з дня настання/виникнення таких обставин або з дня, коли Подавач запиту дізнався про такі обставини,</p>	<p>4.3. ОГ зобов'язаний повідомляти Регулятора про настання/виникнення обставин, що можуть призвести до виникнення ризику для безпеки постачання природного газу, визначених Законом, в Україні чи в межах Енергетичного Співтовариства або можуть негативно вплинути на економічні стимули та можливість ОГ закачувати природний газ до газосховища, протягом десяти робочих днів з дня настання/виникнення таких обставин або з дня, коли Подавач запиту дізнався про такі обставини,</p>	<p>Дотримання принципу правової визначеності потребує конкретизації ознак того, які саме <i>«інші документи, виконання яких пов'язане зі зберіганням природного газу»</i> мають надаватися ОГ. Згідно із правилами сертифікації, зазначеними у статті 3а Регламенту ЄС № 715/2009, орган сертифікації перевіряє відсутність негативного впливу на ОГ з боку суб'єктів, яким він підконтрольний, тому вважаємо, що в цьому випадку необхідними для надання слід визнавати тільки документи, що є обов'язковими для ОГ, а не, будь-які документи,</p>

<p>із одночасним наданням підтвердних документів, зокрема, але не виключно про:</p> <p>зміни у складі органів управління ОГ та суб'єктів господарювання, яким належать корпоративні права у статутному капіталі ОГ, структурі власності (управлінні корпоративними правами) або відносинах контролю ОГ чи власника газосховища та/або інших осіб, які здійснюють контроль над ними (за винятком зміни керівників центральних органів виконавчої влади у встановленому законом порядку);</p> <p>внесення змін до Статуту Подавача запиту;</p> <p>інших документів, виконання яких пов'язане зі зберіганням природного газу;</p> <p>зміни, що стосуються процесу управління газосховищами та здійснення діяльності зі зберігання природного газу (зокрема зміни у документах, що підтверджують право власності, користування, господарського відання або управління газосховищами та/або інших угод, пов'язаних з постачанням природного газу чи іншими господарськими відносинами);</p> <p>рішення органів виконавчої влади, органів управління ОГ, власника газосховища щодо діяльності зі зберігання природного газу (зокрема доступу до газосховищ, надання послуг зі зберігання (закачування, відбору) природного газу тощо) та таких, виконання яких можуть</p>	<p>із одночасним наданням підтвердних документів, зокрема, але не виключно про:</p> <p>зміни у складі органів управління ОГ та суб'єктів господарювання, яким належать корпоративні права у статутному капіталі ОГ, структурі власності (управлінні корпоративними правами) або відносинах контролю ОГ чи власника газосховища та/або інших осіб, які здійснюють контроль над ними (за винятком зміни керівників центральних органів виконавчої влади у встановленому законом порядку);</p> <p>внесення змін до Статуту Подавача запиту;</p> <p>інших документів, <u>що є обов'язковими для ОГ,</u> та виконання яких пов'язане зі зберіганням природного газу;</p> <p>зміни, що стосуються процесу управління газосховищами та здійснення діяльності зі зберігання природного газу (зокрема зміни у документах, що підтверджують право власності, користування, господарського відання або управління газосховищами та/або інших угод, пов'язаних з постачанням природного газу чи іншими господарськими відносинами);</p> <p>рішення органів виконавчої влади, органів управління ОГ, власника газосховища щодо діяльності зі зберігання природного газу (зокрема доступу до газосховищ, надання послуг зі зберігання (закачування, відбору) природного газу тощо) та таких, виконання яких можуть призвести до порушення безпеки постачання природного газу;</p>	<p>що складаються ОГ або надходять до нього від клієнтів у процесі щоденного виконання своїх функцій зі зберігання (закачування, відбору) природного газу.</p>
---	--	--

<p>призвести до порушення безпеки постачання природного газу;</p> <p>наявність договорів або угод, укладених ОГ, які можуть призвести до порушення безпеки постачання природного газу, аварійної роботи газосховищ, обмеження замовників у наданні послуг, інших ризиків для безпеки постачання газу, визначених Законом;</p> <p>будь-яких інших дій/обставин, фактів, що можуть призвести до виникнення ризику для безпеки постачання природного газу, визначених Законом, в Україні чи в межах Енергетичного Співтовариства або можуть негативно вплинути на економічні стимули та можливість ОГ закачувати природний газ до газосховища.</p>	<p>наявність договорів або угод, укладених ОГ, які можуть призвести до порушення безпеки постачання природного газу, аварійної роботи газосховищ, обмеження замовників у наданні послуг, інших ризиків для безпеки постачання газу, визначених Законом;</p> <p>будь-яких інших дій/обставин, фактів, що можуть призвести до виникнення ризику для безпеки постачання природного газу, визначених Законом, в Україні чи в межах Енергетичного Співтовариства або можуть негативно вплинути на економічні стимули та можливість ОГ закачувати природний газ до газосховища.</p>	
<p>4.6. Регулятор ініціює проведення перевірки дотримання вимог про запобігання ризику для безпеки постачання природного газу, передбачених статтею 47¹ Закону, у таких випадках:</p> <p>1) отримання повідомлення від ОГ відповідно до частин дев'ятої або десятої статті 47¹ Закону;</p> <p>2) за власною ініціативою – у разі наявності обґрунтованого припущення про те, що запланована зміна контролю або прав інших осіб над ОГ може призвести або призвела до порушення вимог про запобігання ризику для безпеки постачання природного газу, передбачених Законом;</p>	<p>4.6. Регулятор <u>проводить</u> перевірку дотримання вимог про запобігання ризику для безпеки постачання природного газу, передбачених статтею 47¹ Закону, у таких випадках:</p> <p>1) отримання повідомлення від ОГ відповідно до частин дев'ятої або десятої статті 47¹ Закону;</p> <p>2) за власною ініціативою – у разі наявності обґрунтованого припущення про те, що запланована зміна контролю <u>над ОГ</u> або прав інших осіб <u>щодо такого ОГ</u> може призвести або призвела до порушення вимог про запобігання ризику для безпеки постачання природного газу, передбачених Законом;</p>	<p>Приведення у відповідність до ч. 11 ст. 47-1 Закону України «Про ринок природного газу», доданої Законом України від 13 грудня 2022 року № 2850-IX.</p>

3) отримання обґрунтованої вимоги від Секретаріату Енергетичного Співтовариства.	3) отримання обґрунтованої вимоги від Секретаріату Енергетичного Співтовариства.	
4.7. У разі виявлення фактів недотримання/порушення ОГ вимог про запобігання ризику для безпеки постачання природного газу, передбачених Законом, Регулятор повідомляє про це ОГ, а ОГ зобов'язаний їх усунути протягом строку, визначеного Регулятором, що не може перевищувати двох місяців, з наданням Регулятору документів, даних та інформації, що підтверджують усунення виявлених фактів.	4.7. У разі виявлення фактів недотримання/порушення ОГ вимог про запобігання ризику для безпеки постачання природного газу, передбачених Законом, Регулятор повідомляє про це ОГ, а ОГ зобов'язаний їх усунути протягом обґрунтованого строку, визначеного Регулятором, що не може перевищувати двох місяців, з наданням Регулятору документів, даних та інформації, що підтверджують усунення виявлених фактів.	Приведення у відповідність до ч. 11 ст. 47-1 Закону України «Про ринок природного газу», доданої Законом України від 13 грудня 2022 року № 2850-IX.
4.8. Якщо ОГ не усунув виявлені Регулятором факти недотримання/порушення вимог щодо ризику для безпеки постачання природного газу, Регулятор може прийняти рішення про невідповідність ОГ вимогам щодо запобігання ризику для безпеки постачання природного газу, передбаченим Законом. У такому випадку Регулятор може застосувати до ОГ в установленому законодавством порядку санкції, передбачені статтею 59 Закону, або переглянути попереднє та остаточне рішення про сертифікацію ОГ з урахуванням виявлених фактів з дотриманням положень пунктів 3.4 та 3.5 цього Порядку.	4.8. Якщо ОГ не усунув виявлені Регулятором факти недотримання/порушення вимог стосовно ризику щодо безпеки постачання природного газу, Регулятор ініціює проведення нової процедури сертифікації шляхом перегляду попереднього та остаточного рішень про сертифікацію з урахуванням виявлених фактів.	Приведення у відповідність до ч. 11 ст. 47-1 Закону України «Про ринок природного газу», доданої Законом України від 13 грудня 2022 року № 2850-IX. У випадку невиконання ОГ зауважень Регулятора, що стосуються вимог сертифікації, єдиним наслідком може бути тільки ініціювання нової процедури сертифікації. Зокрема, у частині 10 статті 3а Регламенту 715/2009 вказано «...shall open a certification procedure to reassess compliance...». Про жодне накладення штрафних санкцій у європейській процедурі сертифікації не йдеться, оскільки це б протирічило головній меті запровадження сертифікації: усунення держави-агресора від контролю над оператором газосховищ чи газосховищами. Крім того, у Законі України від 13 грудня 2022 року № 2850-IX відсутні будь-які посилення на

		права Регулятора застосовувати штрафні санкції у процесі моніторингу і контролю за дотриманням оператором газосховищ вимог сертифікації. Відтак, надання такого права Регулятору тільки у прийнятому ним порядку перевищуватиме повноваження НКРЕКП та є грубим порушенням ч. 2 ст. 19 Конституції України.
<p>4.12. ОГ може вивести з експлуатації газосховище виключно у разі, якщо подальше дотримання технічних норм та норм безпеки виявиться неможливим або якщо Регулятором буде зроблено відповідний висновок з урахуванням висновку Секретаріату Енергетичного Співтовариства, що таке виведення не буде знижувати рівень безпеки постачання газу в Україні чи в межах Енергетичного Співтовариства.</p> <p>ОГ повинен повідомити Регулятора про намір вивести з експлуатації газосховище не пізніше ніж за 12 місяців до запланованої дати виведення газосховища з експлуатації, з наданням усієї наявної інформації щодо впливу такого виведення на рівень безпеки постачання газу в Україні та в межах Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Компенсаційні заходи для ОГ, якщо буде необхідним відшкодування понесених таким оператором витрат у разі неможливості виведення з експлуатації газосховища без</p>	<p>4.12. ОГ може вивести з експлуатації газосховище виключно у разі, якщо подальше дотримання технічних норм та норм безпеки виявиться неможливим або якщо Регулятором буде зроблено відповідний висновок з урахуванням висновку Секретаріату Енергетичного Співтовариства <u>та висновку центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі</u>, що таке виведення не буде знижувати рівень безпеки постачання газу в Україні чи в межах Енергетичного Співтовариства.</p> <p>ОГ повинен повідомити Регулятора про намір вивести з експлуатації газосховище не пізніше ніж за 12 місяців до запланованої дати виведення газосховища з експлуатації, з наданням усієї наявної інформації щодо впливу такого виведення на рівень безпеки постачання газу в Україні та в межах Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Компенсаційні заходи для ОГ, якщо буде необхідним відшкодування понесених таким оператором витрат у разі неможливості</p>	<p>Приведення у відповідність до ч. 11 ст. 47-1 Закону України «Про ринок природного газу», доданої Законом України від 13 грудня 2022 року № 2850-IX.</p>

зниження рівня безпеки постачання газу, здійснюються відповідно до статті 11 Закону.	виведення з експлуатації газосховища без зниження рівня безпеки постачання газу, здійснюються відповідно до статті 11 Закону.	
<p style="text-align: center;">ОПИТУВАЛЬНИЙ ЛИСТ</p> <p style="text-align: center;">для проведення сертифікації оператора газосховищ</p>		
1.4. Обрати один із пунктів, якому відповідає суб'єкт господарювання, який має намір отримати рішення про сертифікацію оператора системи передачі:	1.4. Обрати один із пунктів, якому відповідає суб'єкт господарювання, який має намір отримати рішення про сертифікацію оператора системи передачі ОГ :	Приведення у відповідність зі змістом, оскільки Порядок стосується сертифікації ОГ а не оператора системи передачі.

«__»_____ 2022 року

(підпис)

(прізвище, ім'я та по батькові)